

Gorou proti Řecku (č. 2) [velký senát] – č. 12686/03

Rozsudek ze dne 20. 3. 2009 [velký senát]

Článek 6

Článek 6-1

Občanská práva nebo závazky

Spor

Žádost o podání dovolání podaná státnímu zástupci při Kasačním soudu jako doklad o existenci skutečného „sporu“ o občanské právo: *článek 6 se použije*

Spravedlivé řízení

Stručné zamítnutí žádosti o podání dovolání ke Kasačnímu soudu: *nedošlo k porušení*

Skutkový stav: Stěžovatelka, státní zaměstnankyně pracující na Ministerstvu školství, podala na svého nadřízeného S. M. trestní oznámení pro křivou výpověď a pomluvu spolu s návrhem na připojení se k řízení jako poškozená, avšak neuplatnila požadavek na náhradu škody. Před trestním soudem stěžovatelka svůj návrh zopakovala a požadovala částku 1000 drachem (cca 3 eura). Trestní soud téhož dne pana S. M. zprostil obžaloby. Stěžovatelka požádala státního zástupce při Kasačním soudu, aby proti rozsudku trestního soudu podal dovolání podle § 506 odst. 2 trestního řádu. Státní zástupce při Kasačním soudu stěžovatelce její dopis vrátil s touto ručně psanou poznámkou: „Neexistují žádné právní ani opodstatněné důvody pro dovolání ke Kasačnímu soudu.“

Právní posouzení: článek 6 odst. 1 : (a) *Námítka týkající se nedostatečného odůvodnění rozhodnutí, jímž státní zástupce při Kasačním soudu zamítl žádost o podání dovolání –*

(i) *Předběžné námítky:* Pokud šlo o občanskoprávní povahu řízení, stěžovatelka se připojila jako poškozená k trestnímu řízení pro křivou výpověď a pomluvu s požadavkem na náhradu škody ve výši přibližně tří eur. Článek 6 odst. 1 tedy bylo možno použít jednak proto, že namítané řízení mělo dopad na její právo požívat „dobré pověsti“. Řízení mělo navíc ekonomický aspekt vzhledem částce – jakkoli symbolické – cca tří eur, kterou stěžovatelka požadovala při připojení se k řízení jako poškozená.

Závěr: předběžná námitka zamítnuta (jednomyslně).

Pokud jde o povahu žádosti zaslané veřejnému žalobci, jednalo se o zvláštní případ, neboť stěžovatelka tvrdila, že právo podat dovolání prostřednictvím státního zástupce při Kasačním soudu vyplývá nikoli ze zákona, nýbrž ze zavedené soudní praxe: ta přiznávala poškozenému možnost obrátit se s žádostí o podání dovolání na státního zástupce při Kasačním soudu, který byl zvyklý na tyto žádosti odpovídat, byť jen stručně. Bylo proto vhodnější prozkoumat skutečný dopad stěžovatelčiny žádosti a zjistit, zda byla její iniciativa nedílnou součástí řízení o návrhu poškozeného a zda tedy přímo souvisela s původním „sporem“. Podle názoru Soudu by lépe odpovídalo realitě vnitrostátního právního řádu, pokud by předmětná praxe byla vzata v úvahu a bylo akceptováno, že stěžovatelčina žádost veřejnému žalobci je nedílnou součástí její obrany proti rozsudku, kterým byl zamítnut její nárok na náhradu škody. Soud též poznamenal, že pokud by státní zástupce u Kasačního soudu dovolání podal, stěžovatelčina

žádost by byla neoddělitelně spjata s následným řízením. Za těchto okolností by tedy bylo nepřirozené popírat, že její žádost veřejnému žalobci vycházela ze skutečného „sporů“, neboť byla nedílnou součástí řízení jako celku, k němuž se stěžovatelka připojila jako poškozená s cílem získat odškodnění. Stěžovatelčina žádost veřejnému žalobci při Kasačním soudu proto pro účely článku 6 odst. 1 souvisela se „sporem o občanské právo“.

Závěr: předběžná námitka zamítnuta (jedenáct hlasů proti šesti).

(ii) *Odůvodněnost:* Soud podotkl, že když bylo rozhodnuto o zproštění obžaloby, poškozená podle vnitrostátního práva v zásadě neměla právo podat přímo dovolání nebo se domáhat nápravy u státního zástupce při Kasačním soudu. Soud však připustil, že v tomto případě nelze pominout existenci ustálené soudní praxe. Státní zástupce byl zvyklý na podobné žádosti poškozených o podání dovolání odpovídat, byť jen stručně. Dále bylo konstatováno, že podle § 506 trestního řádu není „pozitivní“ rozhodnutí státního zástupce adresováno poškozenému, nýbrž vedlo k podání dovolání samotným státním zástupcem. Obdobně „negativní“ rozhodnutí znamenalo, že státní zástupce odmítl sám podat dovolání. Konečně, na rozdíl od toho, co tvrdí stěžovatelka, z příslušných ustanovení vnitrostátního práva nevyplývala konkrétní povinnost odmítnutí odůvodnit. Stručně řečeno, ručně připsaná poznámka na stěžovatelčině žádosti ji pouze informovala o diskrečním rozhodnutí, které státní zástupce učinil. Z této perspektivy a s ohledem na stávající soudní praxi neměl státní zástupce povinnost svou odpověď zdůvodnit, nýbrž pouze poškozené odpovědět. Vyžadovat podrobnější odůvodnění by pro státního zástupce při Kasačním soudu znamenalo další břímě, které povaha žádosti poškozené o podání dovolání proti zproštění obžaloby nevyžadovala. Poznámkou, že „[n]eexistují žádné právní ani opodstatněné důvody pro dovolání ke Kasačnímu soudu“ tak státní zástupce dostatečně zdůvodnil své rozhodnutí žádosti nevyhovět.

Závěr: nedošlo k porušení (třinácti hlasy proti čtyřem).

(b) *Stížnost na délku řízení* – Velký senát byl – ve shodě se senátem a ze stejných důvodů jako on – přesvědčen, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy, pokud šlo o délku řízení jako celku.

Závěr: porušení (jednomyslně).